

Sebők Zsigmond

A CSÖNGETTYŰ

Két erdei madár gubbaszkodott az erdő kopasz fáján.

Az egyik megszólalt:

– Brr! Hideg van!

– Bizony, a kemence mellett melegebb lehet – felelt a másik.

Egy kissé hallgattak a madárcák, azután így szólt az egyik:

– Jó dolga van most a tengelicének. Tudod, pajtás, akit tavaly itt az erdőn törbe csaltak és megfogtak. Az most a szobában melegedik.

– Én nem irigylem – mondotta a másik madár. Az előbb szóló kis szárnyas tovább csicsereggett, miközben a falu felé tekintett.

– Annak a tengelicének minden reggel teleöntik kendermaggal az üveg vályúját.

– De kalitkában van az a vályú – mondotta a másik.

– Mi ma egy szemecskét se találtunk.

– De szabadok vagyunk.

– Mit ér a szabadság, ha éhezünk?

– Mit ér a jóllakás, ha rabok vagyunk?

Ismét hallgattak a madarak.

– A faluban ma ünnep van – mondotta azután az egyik madár.

– Miféle ünnep?

– Újesztendő napja.

– Ki mondta neked?

– Egy veréb. Az mindig a faluban tanyázik, hát tudja.

– Mit esznek a verebek a faluban? – kíváncsiskodott a másik erdei madár.

– Hiszen azok nem tudnak énekelni és senki se teszi kalitkába őket, hogy csiripolásukat hallgassa.

– Én is azt kérdeztem a veréb pajtástól.

– Mit felelt?

– Hogy neki nincsen gondja az élelmére.

– Hát ki gondoskodik róla?

– A Juliska.

– Ki az a Juliska?

– Egy leányka. De van neki egy kis öccse is és az is a veréb úrfi gondozója.

– Annyira szeretik a csirip-csiripjét?

– Én is azt kérdeztem a veréb pajtitól, mire az elkezdett nevetni. Azt mondta, de hogy szeretik, de van nekik egy ezüst csöngettyűjük, amely, amint éhező közeledik, elkezd csöngetni.

– Ezüst csöngettyű?

– Igen. Addig csilingel, amíg Juliska és Sanyi alamizsnát nem ad a koldusnak, magot, szemet az éhező verébnek.

– Hol van az a csöngettyű?

– A szívükben.

– Igazán?

– Ott van. A veréb pajti azt mondta, hogy minden jó ember szívében van ilyen csöngettyű.

Az iskolában is beszélt róla a tanító úr és azt mondta, hogy azt a csöngettyűt részvétnek hívják.

A veréb hallotta, amint az iskolás gyerekek beszéltek róla. Hát a Juliska és Sanyi csöngettyűje minden reggel ezt csilingeli: Adjatok ennivalót a madárcáknak! És ők adnak, így jut elemózsiához a sok csiripelő úrfi.

– Be jó lenne, ha kisétálna az erdőre Sanyi és Juliska!

Egyszerre vidám gyermekhangok hallatszottak.

– Sanyi! – kiáltotta egy hang.

– Juliska! – hangzott a másik.

– Ide gyere! Itt sok juharfalevél van.

Az erdő szélén megjelent két gyermek: egy fiú és egy leány, mögöttük haladt Irén néni. A gyerekek lehullott, száraz falevelet szedtek.

A madárcák nézték a gyermekeket.

– Ők azok – mondotta a veréb pajtása.

– Vajon kihozták-e a csengettyűjüket? – kérdezte a másik.

– Hogyne! Az mindig a szívükbe van zárva.

– Nem eshet ki onnan, vagy nem romolhat el?

– A veréb olyasmit hallott, hogy a tiszta szívben mindig megmarad épségben, de a rossz szívben könnyen elromlik, és nem csönget többé. Ezek azonban tiszta szívű, jó gyermekek.

– Nem hallok csöngettyűszót.

– Én sem.

– Vajon miért szedik a falevelet?

– Majd játszanak otthon veled. Talán koszorút csinálnak belőle vagy fészket. De még mindig nem szól a csöngettyűjük.

– Nem szól.

– Pedig elég éhes madarat láthatnak az erdőn.

A madárcák elszomorodtak és már-már lemondottak arról a reményről, hogy valaha meghallják a gyermekek szívének a csöngettyűszavát.

Egyszerre felütötte a fejét az egyik madár.

– Hallod?

– Hallom.

– Csöngettyű csilingel.

– Csing, csing, csingilingi... hallom...

– Mindjárt kapunk ennivalót!

Az erdőbe vivő úton szán siklott a havon. A szán elé fogott lovakon csilingelt a csengő.

A madárcák csalódottan néztek össze.

– Hiszen nem a gyerekek szívében szól a csengettyű!

– Nem ám!

Sanyi örvendve kiáltott föl:

– Itt van a szánkónk!

A gyerekek felugráltak és a szán felé futottak. Sanyi azt kérdezte a kocsistól:

– Elhozta a madárcák ebédjét?

– Elhoztam, Sanyikám.

A gyerekek átvették a csomagot, mely tele volt maggal és kenyérmorzsával, és kiszórták a hóra.

– Egyetek, Isten madárcái! Legyen vidám újesztendőtök! Nektek hoztuk!

Vidám csicsérgés támadt az erdőben.

A madarak csapatostól szálltak az ennivalóra.

– Mégis csak a szívükben szólt a csengettyű! – mondta az egyik madárka.

– Bizony a szívükben. Adjon Isten boldog újévet nekik!

– Boldog újévet! – csicsérgett valamennyi madár a gyerekek felé.

(Az *Én Ujságom*, 1906/1.)